STAPPENPLAN COMPENSEREN PLANSCHADES VAN AGRARISCHE BEDRIJVEN ROND LELYSTAD AIRPORT

Besluiten tot aanwijzing luchtvaartterrein Lelystad

Op 16 oktober 2009 heeft de minister van Verkeer en Waterstaat op verzoek van Lelystad Airport (de exploitant) een luchthavenbesluit genomen als bedoeld in artikel 18 en 23 van de Luchtvaartwet. Met dit besluit heeft luchthaven Lelystad de ruimte gekregen om de luchthaven verder te ontwikkelen en uit te breiden. Het besluit is echter op 7 december 2011 door de Raad van State vernietigd omdat het besluit is genomen in strijd met de bij het voorbereiden van een besluit te betrachten zorgvuldigheid en in strijd met het recht. Op 1 april 2015 is daarom een nieuw luchthavenbesluit genomen door de minister. Voor de onderbouwing van dit luchthavenbesluit is in 2014 een Milieu Effect Rapport (MER) opgesteld. In de tweede helft van 2017 is geconstateerd dat fouten zijn gemaakt bij de invoergegevens voor de berekeningen in het MER. Dit is aanleiding geweest om het MER te actualiseren en een nieuw ontwerpbesluit op te stellen, rekening houdend met de meest actuele feiten en inzichten en met de geldende wettelijke voorschriften. Het ontwerpbesluit heeft ter inzage gelegen van 11 januari t/m 21 februari 2019 en er zijn zienswijzen ingediend. Tot op heden is er nog geen zicht op wanneer het nieuwe aanwijzingsbesluit genomen zal worden. Het demissionaire kabinet mag namelijk geen besluiten meer nemen over de opening van Lelystad Airport. Dat heeft een meerderheid van Tweede Kamer bepaald. Besluitvorming moet dus in ieder geval wachten tot er een nieuw kabinet is.

Externe veiligheidscontouren vliegvelden

In artikel 8.70, derde lid van de Wet luchtvaart staat dat een luchthavenbesluit in ieder geval regels bevat omtrent de ruimtelijke indeling van het gebied van en rond de luchthaven ten aanzien van de bestemming en het gebruik van grond in verband met het externe-veiligheidsrisico vanwege het luchthavenluchtverkeer. In artikel 9 van het Besluit luchthavens is bepaald dat een luchthavenbesluit in ieder geval contouren bevat ter aanduiding van het 10^{-5} en 10^{-6}-plaatsgebonden risico. Een plaatsgebonden risicocontour geeft aan hoe groot in de omgeving de overlijdenskans is door een ongeval met een vliegtuig: binnen de contour is het risico groter, buiten de contour is het risico kleiner. Bij een plaatsgebonden risico van 10^{-6} is de kans dat er daadwerkelijk een zwaar ongeval plaatsvindt 1 op de miljoen. Bij een plaatsgebonden risico van 10^{-5} is de kans dat er daadwerkelijk een zwaar ongeval plaatsvindt 1 op 100.000. In het Besluit luchthavens zijn in artikelen 10 en 11 aan deze contouren beperkende regels opgenomen ten aanzien van de gebruiks- en bouwmogelijkheden.

Planschadeveroorzakende bepaling in het bestemmingsplan

De gemeenteraad heeft op 16 februari 2010 het bestemmingsplan “Buitengebied 2009” vastgesteld. In dit bestemmingsplan is ook het toen nog geldende luchthavenbesluit uit 2009 verwerkt. Naar aanleiding van dit luchthavenbesluit is een veiligheidszone – bevi opgenomen op de verbeelding van het bestemmingsplan en zijn aan gronden binnen deze zone beperkende bouw- en gebruiksregels opgenomen. Voor de begrenzing van deze veiligheidszone is de 10-6 plaatsgebonden risicocontour genomen in plaats van de 10-5 plaatsgebonden risicocontour. Hierdoor zijn de zware beperkingen behorende bij het gebied binnen de 10-5 plaatsgebonden risicocontour op een groter gebied rond de luchthaven komen te liggen en zijn 13 agrarische bedrijven met bedrijfswoningen (deels) onder deze te zware beperkingen komen te vallen. Gevolg is dat op grond van het nieuwe planologische regime de betreffende bedrijfswoningen en de bedrijfsgebouwen niet meer in gebruik mogen zijn. Een gebruik van deze gebouwen wordt vanaf die tijd gedoogd maar deze beperkingen hebben geleid tot de toewijzing van planschade bij 8 agrarische bedrijven. De overige 5 agrarische bedrijven hebben geen planschadeverzoek ingediend en de termijn voor het indienen van planschade is verlopen.

Planschadevergoeding in natura door een bestemmingsplanherziening

Op 19 april 2016 heeft het college van burgemeester en wethouders besloten om de ontstane planschade in natura te compenseren door herstel van de oude gunstigere gebruiksmogelijkheden via een toekomstige planologische wijziging. In 2016 is het bestemmingsplan Luchthavencontouren door de gemeenteraad vastgesteld. Hieraan ligt het toen al geldende luchthavenbesluit van 2015 ten grondslag. Met de vaststelling van dit bestemmingsplan zou de planschade in natura zijn gecompenseerd. Echter is vanwege een procedurefout dit bestemmingsplan weer ingetrokken. Tijdens de bestemmingsplanprocedure is ten onrechte geen mogelijkheid geboden tot het indienen van een zienswijze en is ook geen beroepsmogelijkheid geboden. Op 17 mei 2017 is daarom het bestemmingsplan Luchthavencontouren alsnog als ontwerp gepubliceerd en is de gelegenheid geboden om gedurende een periode van zes weken een zienswijzen in te dienen. Hierop zijn zienswijzen ontvangen. Het bestemmingsplan is echter nog niet vastgesteld. De procedure is in overleg met het ministerie en Lelystad Airport aangehouden in afwachting van het nieuwe luchthavenbesluit. Het nu doorzetten van de bestemmingsplanprocedure brengt het risico met zich mee dat het vast te stellen bestemmingsplan en het luchthavenbesluit van 2015 in beroep worden vernietigd omdat de aan het luchthavenbesluit ten grondslag liggende MER onjuist is, zoals dat hiervoor is beschreven.

Planschadevergoeding in natura door een omgevingsvergunning

Omdat er nog geen zicht is op wanneer het nieuwe luchthavenbesluit genomen zal worden is gekeken naar een alternatieve oplossing voor de uitvoering van het collegebesluit in 2016 om de planschade in natura te compenseren. Op 19 mei 2020 heeft het college van burgemeester en wethouders besloten mee te willen werken aan de alternatieve oplossing om met een uitgebreide procedure omgevingsvergunning(en) te verlenen voor het in afwijking van het bestemmingsplan mogen gebruiken van de betreffende agrarische bedrijfsgebouwen. Voorwaarde is wel dat de extra kosten betaald worden door het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat. Op 14 december 2020 is de bevestiging ontvangen van het ministerie dat zij de kosten voor haar rekening wil nemen.

Om de procedure tot het verlenen van een omgevingsvergunning op te kunnen starten is een omgevingsvergunningaanvraag nodig. Voorstel is om toestemming te vragen aan de betreffende agrariërs dat de gemeente een omgevingsvergunning aanvraagt waarmee de planologische beperking, die gekoppeld is aan de veiligheidszone – bevi in het bestemmingsplan, weggenomen zal worden. Dit kan in één aanvraag voor meerdere locaties. Eén aanvraag drukt de administratieve last op de organisatie en doordat de gemeente zelf zorgt voor een volledige en ontvankelijke aanvraag ben je niet afhankelijk van de verschillende agrariërs om te komen tot een ontvankelijke aanvraag.

Over hoe de agrariërs te benaderen is het voorstel om ze een brief te sturen. In deze brief wordt, vooruit lopend op de bestemmingsplanherziening, de mogelijkheid geboden om nu kosteloos mee te doen met deze aanvraag omgevingsvergunning en wordt gevraagd om een toestemming dat dit voor hun geregeld gaat worden door de gemeente en voor zover van toepassing dat de planschade daarmee in natura gecompenseerd zal worden vooruitlopend op de volgende bestemmingsplanherziening. In deze brief wordt tevens aangeboden om eerst een (keukentafel)gesprek aan te gaan als daar behoefte aan is.

Verder is het voorstel dat een projectmanager bij de gemeente de omgevingsvergunning namens de gemeente zal aanvragen. Projectmanagers zijn gemandateerd door het college van burgemeester en wethouders om een aanvraag te doen.

Bij 3 agrarische bedrijven dient, nadat de planschade in natura is gecompenseerd, nog door een onafhankelijk deskundige te worden bepaald of er sprake is van tijdelijke inkomensschade, en zo ja in welke mate. Dit is zo bepaald bij uitspraken op beroepschriften tegen de besluiten tot het compenseren van planschade in natura.

Verklaring van geen bedenkingen van de raad is niet nodig

Voor de uitgebreide procedure is een verklaring van geen bedenkingen vereist van de gemeenteraad, tenzij de raad op grond van artikel 6.5, lid 3, van het Besluit omgevingsrecht categorieën van gevallen heeft aangewezen waarin een verklaring van geen bedenkingen niet is vereist. De gemeenteraad heeft op 12 oktober 2010 onder andere de volgende categorieën van gevallen aangewezen:

- een voorontwerp bestemmingsplan, na positieve afronding van het vooroverleg ex artikel 3.1.1 van het Besluit ruimtelijke ordening en inspraak, of
- een ander ruimtelijke plan (bijvoorbeeld een structuurvisie), na instemming van de gemeenteraad en van andere betrokken overheden en inspraak, dan wel
- een sectorale beleidsnota (bijvoorbeeld een nota detailhandel) die akkoord is bevonden door (voor zover vereist) de inspecteur van de ruimtelijke ordening, andere betrokken overheden en de gemeenteraad en waarover belanghebbenden hebben kunnen inspreken.

Omdat de gemeenteraad al eerder een bestemmingsplan heeft vastgesteld en het bestemmingsplan opnieuw in procedure is gebracht, is een verklaring van geen bedenking van de gemeenteraad niet vereist.

Stappenplan + Planning

Stappen	Planning
Bespreken stappenplan in PHO door Martin Broekhuis	7 en 14 juni 2021
Maken advies aan het college (VB)	Aanleveren uiterlijk 15 juni 2021
Behandeling stappenplan in het college	22 juni 2021
Het stappenplan toesturen aan het ministerie van Verkeer en Waterstaat via Alexandra van Olst	23 juni 2021
Alexandra van Olst vragen om de raad te informeren middels raadsinformatie nieuwsbrief	23 juni 2021
Opstellen en versturen brieven voor de agrarische bedrijven door Martin Broekhuis	24 en 25 juni 2021
Keukentafelgesprekken met agrarische bedrijven met Martin Broekhuis	28 juni t/m 9 juli 2021
Maken ruimtelijke onderbouwing (toelichting ontwerpbestemmingsplan kan als basis gebruikt worden) en het laten maken van een kaart met besluitvlakken door Martin Broekhuis en invullen aanvraagformulier door projectmanager samen met Martin Broekhuis	5 juli t/m 14 juli 2021
Indienen aanvraag omgevingsvergunning door een projectmanager.	14 juli 2021
Versturen ontvangstbevestigingen door vergunningregisseur.	15 juli 2021
De aanvrager krijgt zo snel mogelijk een bericht van de vergunningregisseur over de procedure en rechtsmiddelen (art. 3.1 lid 3 Wabo).	23 juli 2021
Opstellen ontwerpvergunning door vergunningregisseur	26 juli t/m 12 augustus 2021
Ontwerp-omgevingsvergunning ter inzage (art. 3.12 lid 5 Wabo)	Vrijdag 20 augustus t/m donderdag 30 september 2021
Opstellen advies college als er zienswijzen worden ingediend.	oktober 2021
Besluit omgevingsvergunning te verlenen (door vergunningregisseur)	oktober 2021
De verleende omgevingsvergunning beschikbaar stellen op de landelijke voorziening ruimtelijkeplannen.nl (art. 6.14 Bor) (dataset maken en publiceren door Martin Broekhuis)	1 november 2021
Verleende omgevingsvergunning bekendmaken en 6 weken lang ter inzage (beroep)	Vrijdag 5 november t/m donderdag 16 december 2021
Inschakelen onafhankelijk deskundige om te bepalen of er sprake is van tijdelijke inkomensschade, en zo ja in welke mate, bij 3 agrarische bedrijven	20 december 2021

Martin Broekhuis
Bestemmingsplanregisseur
gemeente Lelystad
11 juni 2021